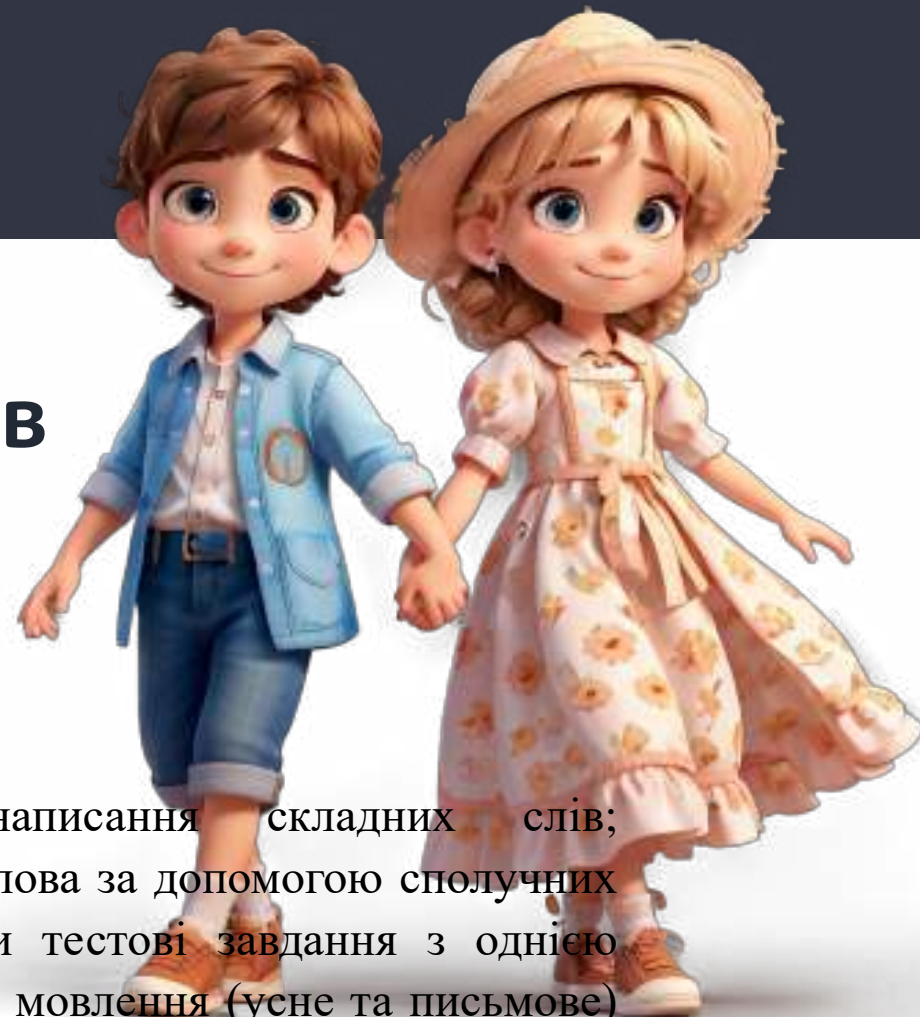

Сьогодні

Урок
№31

Правопис складних слів

Мета: ознайомити з правилами написання складних слів; удосконалювати вміння утворювати нові слова за допомогою сполучних голосних та без них; вчити розв'язувати тестові завдання з однією правильною відповіддю; розвивати зв'язне мовлення (усне та письмове) та творчі здібності; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

**Любі діти, добрий день!
Зичу праці і старання!
А ще, друзі, всім бажаю
Справдити всі сподівання!**

❖ Сьогодні на уроці продовжуємо
говорити про складні слова.
Навчимося їх писати разом та з
дефісом.

Сьогодні

Перевірка домашнього завдання

Які слова називають складними?

Які сполучні голосні можуть бути у складних словах?

Наведіть приклади складних слів.

Сьогодні

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
16.10.2024

Робота із
підручником
«Українська мова»
Н. Голуб та ін.,
с. 49-51.

Разом

Складні іменники, у яких поєднані за допомогою сполучного слова дві основи: *лісосплав, хліборіз, самохід* (друга основа віддієслівна); *високогір'я, густолісся, чорноліс* (прикметникова + іменникова основи); *газобалон, сталебетон, шлакоблок* (дві іменникові основи).

З дефісом

Складні іменники, утворені з двох самостійних іменників без сполучного звука, коли означають спеціальність, професію, наукові звання: *лікар-кардіолог, художник-мариніст, член-кореспондент*. **У цьому випадку відмінюємо обидва іменники.**

Разом

Слова з першою іншомовною частиною, що визначає кількісний вияв чого-небудь (вищий від звичайного, дуже високий, слабкий, швидкий тощо): архі-, архи-, гіпер-, екстра-, макро-, максі-, мікро-, міні-, мульти-, нано-, полі-, преміум-, супер-, топ-, ультра-, флеш-: *мінідиск, супермаркет, ультразвук*

З дефісом

протилежні за змістом поняття: купівля-продаж, розтяг-стиск. **Відмінюємо обидва іменники.**
казкових персонажів: *Зайчик-Побігайчик, Лисичка-Сестричка*. **Відмінюємо обидва іменники.**

Разом

Складні слова, утворені від словосполучень, у яких одне слово головне, а друге залежне: життя дати - *життєдайний*, сільське господарство — *сільськогосподарський*, сам ходить — *самохід*, десять поверхів - *десятиповерховий*

З дефісом

складні слова, утворені від словосполучень, у яких слова рівноправні і між ними можна поставити сполучник *і*: фізичний і математичний — *фізико-математичний*, жовтий і блакитний — *жовто-блакитний*
Але: жовтогарячий, червоногарячий, глухонімиий, хитромудрий, зловорожий

Складні слова іншомовного походження

Разом

іменники, першою частиною яких є незмінна основа іншомовного походження на **о, а**, що виконують роль сполучних голосних:
агрокультура, відеофільм, кінозал, медіахолдинг

З дефісом

Визначає певну прикмету, особливість предмета, особи, явища, названих другим іменником: *бізнес-план, блок-система, жар-птиця, інтернет-видання*;
іншомовні назви проміжних сторін світу: *норд-ост, норд-вест*.

Відмінюємо другу частину

Сьогодні
16.10.2024

Уставте пропущені букви. Обґрунтуйте написання складних слів

Житт..пис, земл..коп, чорн..слив,
сніг..пад, пад..лист, прац..здатний,
рук..пис, житт..дайний, ліс..смуга,
скел..лаз, правд..люб,
друж..любний, сол..вар, хліб..дар,
синь..цвіт, житт..люб,
ОВОЧ..СХОВИЩЕ.

Сьогодні
16.10.2024

Перевір себе

Життепис, землекоп, чорнослив,
снігопад, падолист, працездатний,
рукопис, життєдайний, лісосмуга,
скелелаз, правдолюб,
дружелюбний, солевар, хлібодар,
синьоцвіт, життелюб,
овочесховище.

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Сьогодні
16.10.2024

Щоденні 5

Читання для
себе

Читання для
когось

Слухання

Робота із
словами

Письмо для
себе

Сьогодні
16.10.2024

Утворіть складні слова від поданих пар. Поясніть особливості написання.
Скільки слів можна утворити від виділеного сполучення слів? Складіть із
ними речення

Глибина, міряти; метал, різати; сіно,
косити; **листя падати**; синій, очі;
широкий, плече; рум'яний, щока; білий,
сніг.

Глибиномір; металоріз; сінокіс;
листопад, падолист; синьоокий;
широкоплечий; рум'янощокий;
білосніжний.

Сьогодні
16.10.2024

Згрупуйте слова відповідно до їх написання: разом; з дефісом.

Лікар/еколог, Цап/Відбувайло, лісо/степ,
музей/квартира, євро/ринок, фан/клуб,
фото/справа, вело/пробіг, фітнес/клуб,
лялько/вод, м'ясо/їд, піар/акція,
глино/пісок, дизель/мотор,
бізнес/проект, чар/зілля, буй/тур.

Разом

Лісостеп
Євроринок
Фотосправа
Велопробіг
Ляльковод
М'ясоїд
Глинопісок

З дефісом

Лікар-еколог
Цап-Відбувайло
Музей-квартира
Фан-клуб
Фітнес-клуб
Піар-акція
Дизель-мотор
Бізнес-проект
Чар-зілля
Буй-тур

Сьогодні
16.10.2024

Розгляньте схему. Запишіть слова, використовуючи інформацію зі схеми

Написання слів із пів-, напів-

Складні іменники з першою частиною напів-, полу-:
напівавтомат, напівімла,
полумисок

невідмінюваний числівник пів зі значенням «половина» з наступним іменником — загальною або власною назвою у формі родового відмінка однини: пів аркуша, пів відра, пів Києва, пів України

Якщо пів- із наступним іменником у формі називного відмінка становить єдине поняття й не виражає значення половини: піваркуш, південь, півзахист, півколо

Сьогодні
16.10.2024

Перевір себе

(Пів) апельсина, (пів) місяць, (напів) правда, (пів) року, (пів) яблука, (полу) драбок, (пів) оберт, (пів) Вінниці, (пів) Єгипту, (напів) п'ятьма, (пів) куля, (полу) кіпок, (напів) мавпа, (пів) метра, (пів) острів.

Пів апельсина, півмісяць, напівправда, пів року, пів яблука, полудрабок, півоберт, пів Вінниці, пів Єгипту, напівп'ятьма, півкуля, полукіпок, напівмавпа, пів метра, півострів.

Сьогодні
16.10.2024

Закріплення вивченого

З дефісом треба писати слово

- А) боді/арт;
- Б) біо/логія;
- В) етно/графія;
- Г) бізнес/проект.

- А) бодіарт;
- Б) біологія;
- В) етнографія;
- Г) бізнес-проект.

Сьогодні
16.10.2024

Закріплення вивченого

Окремо треба писати числівник пів із наступним іменником у рядку

- А) пів/ніч;
- Б) пів/день;
- В) пів/року;
- Г) пів/куля.

- А) північ;
- Б) південь;
- В) пів року;
- Г) півкуля.

Сьогодні
16.10.2024

Рефлексія. Вправа «Плюс – мінус – цікаво»

Що сподобалось на уроці? Що здалося цікавим та корисним?

Що не сподобалось? Що здалося важким, незрозумілим та нудним?

Про які факти дізналися на уроці? Чого б ще хотіли дізнатися?

Сьогодні
16.10.2024

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, вправа 125,
сторінка 51
(I, II або III, на вибір).**

